

Samenvattingen

Europeanen en hun migratie-intenties. Een vergelijking tussen Oude en Nieuwe Lidstaten

Peter Ester en Didier Fouarge

Dit artikel analyseert de determinanten en correlaten van migratie-intenties van Europeanen. Er wordt ingegaan op de invloed van migratie in het verleden op toekomstige migratie, een vergelijking van migratieoverwegingen in oude en nieuwe EU lidstaten, en de belangrijkste oorzaken van en barrières voor grensoverschrijdende mobiliteit in Europa. Het artikel draagt bij aan een beter begrip van de kosten van migratie die Europeanen laten meewegen in hun migratiebeslissing. De analyses zijn gebaseerd op het 2005 *Eurobarometer Mobility Survey* die gehouden is in 25 Europese lidstaten. Het is het meest omvattende Europese migratiesurvey van dit moment. Migratie-intenties blijken sterk verbonden met migratiegedrag in het verleden. De intentie om te migreren is sterker in de Nieuwe Lidstaten, hoewel de variatie tussen deze landen groot is. Arbeidsmarktoverwegingen zijn bepalende migratiemotieven. Sociale bindingen en sociaal-culturele eigenheden zijn belangrijke barrières om te migreren – hoewel nog het minst voor de bevolking van de Nieuwe Lidstaten. Sociologisch bezien zijn migratie-intenties ‘genestelde intenties’, d.w.z. ingebed in een veelheid van concurrerende afwegingen.

Arbeidsmigratie naar Europa. Een economische verklaring van migratiestromen, 1980-2004

Bart Meuleman, Tim Reeskens, Ann Trappers en Marc Hooghe

In dit artikel gaan we op zoek naar een economische verklaring voor de instroom van arbeidsmigranten in 17 Europese landen tussen 1980 en 2004. Uit een vergelijking van de aantallen uitgereikte arbeidsvergunningen blijkt dat er grote verschillen tussen de landen optreden, en dat er in het algemeen van een stijgende trend sprake is. Vertrekkend vanuit neoklassieke *push-pull* theorieën gaan we na welke kenmerken van gastlanden leiden tot een sterkere of zwakkere instroom van arbeidsmigranten. Een tekort op de arbeidsmarkt heeft een

significante impact op het aantal afgeleverde arbeidsvergunningen. Economische groei, een hoog welvaartsniveau en een sterk uitgebouwd sociaal zekerheidssysteem blijken daarentegen geen effect te hebben op arbeidsmigratiestromen. In het besluit suggereren we enkele pistes om de gevonden verbanden te interpreteren.

Naar een betere positie. Migratiedoelen en het belang van kapitaalsoorten voor irreguliere migranten in Vlaanderen en Brussel

Masja van Meeteren, Godfried Engbersen en Marion van San

Uit analyse van 120 semi-gestructureerde interviews met irreguliere migranten in Vlaanderen en Brussel blijkt dat de mate waarin irreguliere migranten erin slagen hun doelen te realiseren afhankelijk is van de mate waarin zij beschikken over de juiste kapitaalsoorten. Op basis van drie soorten aspiraties en de bijbehorende kapitaalsoorten wordt een typologie geconstrueerd. Investeringsmigrant, die streven naar positieverbetering in hun herkomstland, hebben beroepscompetenties (cultureel kapitaal) en 'social leverage' (sociaal kapitaal) nodig. Voor legalisatiemigrant, die een wettige verblijfsstatus willen verwerven, is de juiste combinatie van kapitaalsoorten afhankelijk van de beoogde huwelijksmarkt. Verblijfsmigrant willen al dan niet legaal in België verblijven, en hebben daarvoor zowel 'social support' als 'social leverage' (gecombineerd sociaal kapitaal) nodig. Deze bevindingen laten zien dat het belangrijk is een gecontextualiseerde benadering te hanteren bij het bestuderen van het belang van kapitaalsoorten voor irreguliere migranten.

Senegalese arbeidsmigratie naar Antwerpen: een levenslooptanalyse

Inge Van Nieuwenhuyze

Dit onderzoek stelt een dimensie van het migratieverhaal centraal die tot dusver minder aandacht kreeg: een dynamische benadering van veranderingen doorheen de tijd. Op basis van kwalitatieve levenslooptanalyse van 35 diepte-interviews met Senegalese migranten in Antwerpen, wordt beschreven welke fasen migranten kunnen doorlopen: van louter overleven, over perioden waarin ze hun status proberen te regulariseren, tot een meer stabiele situatie waarin ze kunnen investeren in een betere socio-economische positie. Bij de analyse van de levensloop wordt aandacht besteed aan de veranderende rol van de gemeenschap, de wettelijke context, en de relatie met het thuisland. Er wordt een inzicht gegeven in de wereld van migranten, de hindernissen en mogelijkheden die ze hebben om hun weg te vinden in de stedelijke economie. Het onderzoek toont hoe een dynamische benadering van de positie van nieuwe migranten in gastlanden het statisch perspectief van de meeste theorieën kan verbeteren.

Tussen hoop, angst en verveling. De ervaringen en het welbevinden van asielzoekers in de Belgische asielopvang

Hanne Vandermeersch

Uit onderzoek blijkt dat asielzoekers meer problemen hebben inzake mentale gezondheid dan vluchtelingen. De verklaring hiervoor moet wellicht in de huidige leefomstandigheden van asielzoekers worden gezocht. In deze studie wordt de invloed van de structuur en de organisatie van de asielopvang onderzocht. Aan de hand van semi-gestructureerde interviews wordt nagegaan hoe asielzoekers de Belgische asielopvang beleven en welke opvangkenmerken naar hun aanvoelen een invloed hebben op hun welbevinden. Wat de opvangsituatie betreft, blijken het werkverbod en het gebrek aan een zinvolle dagbesteding als meest problematisch te worden ervaren. Daarnaast blijken echter vooral zorgen in verband met hun toekomst de asielzoekers te beletten zich echt goed te voelen.

Autochtone en allochtone Belgen over nieuwe migranten en mensen zonder wettig verblijf. Een kwalitatief onderzoek in Vlaanderen en Brussel

Aleidis Devillé, Marc Swyngedouw en Eva Jaspaert

Terwijl België nog steeds worstelt met de gevolgen van de aantrekking van arbeidsmigranten in de vorige eeuw, wordt het land vandaag geconfronteerd met niet meer controleerbare internationale immigratiestromen uit alle hoeken van de wereld. Meuleman en Billiet (2003) stelden zich als een van de eersten de vraag naar de attitude ten aanzien van nieuwe migranten en zij concludeerden dat er sprake is van een 'diffuus ethnocentrisme' bij de autochtone bevolking. Deze kwalitatieve studie van semi-gestructureerde interviews geanalyseerd met Qualitative Comparative Analysis (QCA), ontdekt vooral diffuus ethnocentrisme bij laag en gemiddeld geschoolde autochtonen, terwijl de hooggeschoolden wel een onderscheid maken tussen arbeidsmigranten en nieuwe migranten. Dit beeld komt nog sterker naar voor bij de allochtonen, waar de laag en gemiddeld geschoolden de nieuwe migranten aanzien als 'nestbevuilers'. Opvallend is dat de houding ten aanzien van de diverse groepen immigranten nauwelijks verschilt tussen autochtone en allochtone hooggeschoolden.

Wat draagt immigratie bij tot het ontvangstland? Methodologie en internationale resultaten van een berekening van het budgettaire effect van immigratie

Vincent Corluy en Gerlinde Verbist

Migratie wordt door sommigen aanzien als een bedreiging voor onze verzorgingsstaat, terwijl anderen migratie juist zien als de oplossing voor de financiële houdbaarheid van de sociale zekerheid. Gegeven de ontwikkelingen inzake migratie, alsook de evoluties aangaande de verzorgingsstaat, lijkt het ons

hoogst noodzakelijk het raakvlak tussen beide te analyseren. We bespreken de effecten van immigratie op het overheidsbudget in zeven westerse landen aan de hand van een vergelijking van recent empirisch onderzoek. De besproken studies onderscheiden zich in een statische of dynamische benadering. Beide methodologieën hebben beperkingen, waarvan we de impact op het resultaat kort analyseren. Op basis van de budgettaire gevolgen van immigranten voor de verschillende landen, bekijken we welke factoren het budgettaire effect van immigranten bepalen. Tot slot gaan we na welke informatie noodzakelijk is om een intergenerationele analyse voor België uit te voeren.

Socio-economische uitkomsten voor migranten in verschillende welvaartsregimes

Ann Morissens

De precaire arbeidsmarktsituatie van migranten gaat niet onopgemerkt voorbij, noch in academische noch in politieke middens. Tengevolge hun zwakkere arbeidsmarktpositie hebben migranten een grotere kans om afhankelijk te zijn van uitkeringen om een behoorlijke levensstandaard te bereiken. Deze afhankelijkheid wekt de bezorgdheid van beleidsmakers, die in toenemende mate activeringsmaatregelen voorstellen en in sommige landen zelfs niet aarzelen om bepaalde uitkeringen voor migranten te schrappen of te verlagen. Dit artikel spitst zich toe op de arbeidsmarktsituatie en financiële situatie van migranten en etnische minderheden in drie landen: Denemarken, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Kenmerkend voor deze landen zijn hun verschillende arbeidsmarkten en welvaartsregimes, een comparatieve aanpak laat toe de belangrijkste verschillen voor de arbeidsmarktdeelneming en armoede van migranten tussen deze regimes te duiden. De resultaten tonen een aanzienlijke tewerkstellingskloof tussen migranten en autochtonen in alle drie de landen. De resultaten van een logistische regressieanalyse tonen aan dat na gecontroleerd te hebben voor een aantal individuele kenmerken de kans op tewerkstelling aanzienlijk kleiner is voor migranten. Geen enkel welvaartsregime slaagt erin om migranten volwaardige kansen op de arbeidsmarkt te geven. Hetzelfde geldt voor armoede, migranten zijn vaker dan autochtonen arm.

Abstracts

Europeans and their migration intentions: A comparison between the Old and New EU Member States

Peter Ester and Didier Fouarge

This article investigates the main determinants and correlates of migration intentions of Europeans. It deals with the impact of past migration on future intended migration, a comparison of migration intentions in the Old and New EU Member States, and the main barriers and triggers to cross-border mobility within Europe. The article contributes to our understanding of the costs to migration that Europeans perceive when making a migration decision. The analyses are based on the 2005 *Eurobarometer Mobility Survey* conducted in 25 European Member States, the most comprehensive and recent Europe-wide survey on migration intentions. The intention to migrate appears to be strongly linked to past migration behavior. Migration intentions are higher in New Member States although the variation within these states is substantial. Labour market opportunities are an important motive for migration. Existing social ties and socio-cultural singularities are major barriers to migration – though less so for people from the New Member States. From a sociological perspective migration intentions are ‘bounded intentions’, i.e. embedded in a plurality of competing pro’s and cons.

Keywords: migration intentions, past mobility, future mobility, migration determinants, European Union, Old and New Member States

Labour migration towards Europe: An economic explanation for migration flows, 1980-2004

Bart Meuleman, Tim Reeskens, Ann Trappers and Marc Hooghe

In this article we try to explain the influx of labour migrants in 17 European countries over the 1980-2004 period, using OECD data on the number of work permits issued yearly. These data show strong differences between countries, but also a steady increase in labour migration throughout Europe. The basic research question is whether economic push-pull theories can be used to ex-

plain these patterns. Unemployment figures are shown to have a significant impact on the number of work permits issued. There is no relation, however, with economic growth, high wages or social expenditure. In our conclusion, we offer some suggestions on how we could interpret this strong relation.

Keywords: labour migration, pull factors, OECD, general linear mixed modeling.

Striving for a better position. Aspirations and resources of irregular migrants in Belgium

Masja van Meeteren, Godfried Engbersen and Marion van San

Drawing upon 120 semi-structured interviews with irregular migrants in Belgium, this article focuses on their aspirations and the resources needed in order to realise these aspirations. It is demonstrated that specific aspirations require specific resources. A typology is constructed, based on three types of aspirations with corresponding resources. First, *investment migrants*, whose migration is aimed at achieving upward social mobility in their country of origin, require job competences (cultural capital) and social leverage (social capital). Second, *legalisation migrants*, who aspire to obtain legal residency, require different forms of capital, depending on the marriage market they are active on. Thirdly, *residence migrants*, aiming at residing legally or illegally in the receiving society, require both social support and social leverage (combined social capital). These findings indicate that it is important to adopt a contextualised approach studying the mechanisms through which various forms of capital lead to different outcomes for irregular migrants.

Keywords: irregular migrants, undocumented migrants, illegal migration, immigration, social capital

Senegalese labour migration to Antwerp: a life-course analysis

Inge Van Nieuwenhuyze

This research focuses on an element of migratory experience that has been relatively neglected thus far: a dynamic view of changes over time. The material underpinning the arguments is the qualitative life-course analysis of 35 in-depth interviews with Senegalese migrants living in Antwerp. I describe how respondents may move from purely survival stages, over phases of looking for a regularisation of their administrative status, to a more stable context in which they can invest in improving their socio-economic situation. In analysing their life courses, attention is paid to the changing roles of the community, the legal context, and the relationship with home. An in-depth insight is given into the lives of migrants, the limits, rights, and possibilities for getting by in an urban setting. The project shows how a more dynamic approach on the po-

sition of newly arrived migrants in receiving economies improves the static perspective common to most theories.

Keywords: Undocumented migration, life-course analysis, qualitative research, strategies

Between hope, fear and boredom. The experiences and the well-being of asylum seekers in Belgian asylum seekers facilities

Hanne Vandermeerschen

Research has shown that asylum seekers encounter more mental health problems than refugees, who officially have been granted asylum. It is highly probable that the explanation for this has to be sought in the current living conditions of asylum seekers. In this study, we concentrated on the structure and organisation of asylum seekers facilities. Sixteen in-depth interviews with asylum seekers were carried out, in two different settings: an asylum seeker centre and a small-scale facility. We examined how asylum seekers experience their life in the facility they were allocated, and what features have an impact on their well-being (from their point of view). Results show that the prohibition of work and the lack of meaningful activities are perceived as being most problematic. But worries about their future seem to be even more an impediment for well-being.

Keywords: asylum seekers, well-being, experience, qualitative research.

Migrant workers and new immigrants from the citizen's perspective: a qualitative study

Aleidis Devillé, Marc Swyngedouw and Eva Jaspaert

While Belgium is still trying to come to terms with the presence of migrant workers and their families, it is confronted today with a growing and uncontrollable international migration from all over the world. Meuleman and Billiet (2003) were among the first to study the attitude of the autochthonous population towards these new immigrants. They characterized this attitude as a 'diffuse ethnocentrism'. In the qualitative study of semi-structured interviews presented here we analyze this phenomenon with Qualitative Comparative Analysis (QCA). We find a diffuse ethnocentrism in the attitude of unskilled and semi-skilled autochthones. Highly-skilled respondents however do make a distinction between migrant workers and new immigrants. This picture is even more striking in the interviews with unskilled and semi-skilled immigrants, who state that the new immigrants give 'old immigrants' a bad image. It is furthermore remarkable that the attitude of highly-skilled autochthonous respondents towards the various groups of immigrants hardly differs from the attitude of highly-skilled immigrant respondents.

Keywords: Qualitative Comparative Analysis (QCA), qualitative research, semi-structured interviews, undocumented immigrants, migrant workers

How does immigration contribute to the host country? Methodology and international results for a calculation of the fiscal effects of immigration

Vincent Corluy and Gerlinde Verbist

Some people consider migration as a threat to our welfare state, whereas others see migration as the solution for the financial sustainability of the system of social security. Given the developments concerning migration, as well as the evolution of the welfare state, it seems us necessary to analyse the relationship between both. We discuss the impact of immigration on the government budget in seven Western countries by comparing recent empirical research. The studies distinguish between a static or dynamic approach. Both methodologies have restrictions, of which we analyze the implications for the results. On the basis of the fiscal consequences of immigrants for the different countries, we examine which factors drive the fiscal effects of immigrants. Finally, we examine which information is necessary to carry out an intergenerational analysis for Belgium.

Keywords: migrants, fiscal sustainability, net present value, intergenerational calculations, international comparison

Migrants' economic outcomes across different welfare state regimes

Ann Morissens

Immigrants' precarious labour market situation has received attention from academic scholars and policy makers alike. As a consequence of their weak labour market attachment, immigrants are more likely to be dependent on public transfers in order to be able to achieve a decent standard of living. This dependency on transfers has also raised concern amongst policy makers, who increasingly started promoting policy measures to push immigrants into the labour market. These policies are often accompanied by a lowering of certain benefits, aimed at increasing the incentives to work. This article addresses immigrants' and ethnic minorities' labour market and income situation in three countries: Denmark, Germany and the United Kingdom. These countries are characterized by different welfare and labour market institutions; a comparative approach allows to see whether there are important differences between the countries. The results show a considerable employment gap between immigrants and non-immigrants in all three countries. Results of the logistic regression indicate that having an immigrant background decreases the probability of being employed. None of the welfare regimes is successful in offering immigrants equal labour market opportunities compared to natives. The same holds for poverty, migrants face a bigger risk to be poor than natives.

Keywords: migrants, ethnic minorities, labour market participation, poverty, welfare regimes

Medewerkers

Vincent Corluy werkt sinds 2007 als onderzoeksmedewerker op het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck (Universiteit Antwerpen).

Vincent Corluy, Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck, Universiteit Antwerpen, Sint-Jacobstraat 2, 2000 Antwerpen, e-mail: vincent.corluy@ua.ac.be.

Aleidis Devillé is gastprofessor aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de K.U.Leuven. Zij doceert er het vak kwalitatieve onderzoeksmethoden. Zij is tevens lector aan de Katholieke Hogeschool Kempen, departement Sociaal-Agogisch Werk.

Aleidis Devillé, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Instituut voor Sociaal en Politiek Opinieonderzoek, Katholieke Universiteit Leuven, Parkstraat 45, 3000 Leuven, tel. + 32 (0)498 32 31 66, e-mail: aleidis.deville@soc.kuleuven.be.

Godfried Engbersen is sinds 1998 werkzaam als hoogleraar Algemene Sociologie aan de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daarvoor was hij werkzaam aan de universiteiten van Leiden, Amsterdam en Utrecht. Hij publiceerde diverse boeken over vraagstukken van moderne armoede, langdurige werkloosheid en internationale migratie. Recentelijk was hij voorzitter van een verkenningscommissie ingesteld door de Koninklijke Academie van Wetenschappen over de toekomst van de sociologie. Ook redigeerde hij recentelijk de bundel (met Jos de Haan) *Balans en toekomst van de sociologie* (2006).

Peter Ester is hoogleraar Sociologie aan de Universiteit van Tilburg en directeur van de OSA - Institute for Labour Studies. Daarnaast is hij gasthoogleraar bij ZUMA, Center for Survey Analysis and Methodology, Mannheim. In 2001 en 2004 was hij visiting professor aan het Institute for Social Research (ISR), University of Michigan. Hij heeft meer dan 200 publicaties op zijn naam staan. Zijn interesse gaat vooral uit naar de effecten van cultuursociologische ontwikkelingen voor het arbeidsdomein en de levensloop.

Didier Fouarge is als econoom afgestudeerd aan de Facultés Universitaires Notre-Dame de la Paix, Namur, België. Hij is in 2002 gepromoveerd aan de Universiteit van Tilburg op een onderzoek naar armoededynamiek en sociaal beleid in Europa.

Van 1999 tot 2007 was hij werkzaam als onderzoeker bij OSA, Institute for Labour Studies (Universiteit van Tilburg). Sinds november 2007 is hij verbonden aan het Research Centre for Education and the Labour Market (ROA) van de Universiteit Maastricht. Hij doet onderzoek op het terrein van arbeid en inkomens in longitudinaal en internationaal perspectief. Hij publiceert in nationale en internationale tijdschriften en heeft meerdere boekbijdragen op zijn naam.

Marc Hooghe doceert politieke wetenschappen aan de KU Leuven en hij is coördinator van de onderzoeksgroep Sociale Cohesie en Diversiteit. Zijn onderzoek spitst zich toe op sociaal kapitaal, sociale cohesie en diversiteit. Zijn onderzoek verscheen recent in *European Journal of Political Research*, *British Journal of Political Science*, *Scandinavian Political Science* en *Electoral Studies*. Hij is voorzitter van het Politologisch Instituut en hoofdredacteur van *Acta Politica*.

Ruth Hopkins is journalist en internationaal jurist. Zij schreef in 2005 'Ik laat je nooit meer gaan' (uitgeverij de Geus), een boek over vrouwenhandel, met daarin verwerkt het verhaal van Silda Kleja. Hopkins publiceert als freelance journalist onder meer over onderwerpen als migratie, mensen- en vrouwenrechten, ontwikkelingsamenwerking. Daarnaast werkt zij als docent recht aan de Hogeschool voor Journalistiek in Utrecht.

Eva Jaspaert is assistent in de Kwalitatieve Onderzoeksmethoden bij prof. dr. Marc Swyngedouw.

Eva Jaspaert, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Instituut voor Sociaal en Politiek Opinieonderzoek, Katholieke Universiteit Leuven, Parkstraat 45, 3000 Leuven, tel. + 32 (0)16 32 31 32, e-mail: eva.jaspaert@soc.kuleuven.be.

Bart Meuleman is socioloog en master in statistics. Als aspirant van het FWO-Vlaanderen is hij verbonden aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) en aan de onderzoeksgroep Sociale Cohesie en Diversiteit (KU Leuven). Hij bereidt momenteel een proefschrift voor dat handelt over ethnocentrisme in de Europese context. Zijn onderzoeksinteresses gaan uit naar attitude-onderzoek en cross-culturele vergelijkingen.

Ann Morissens is doctor in de Sociale Wetenschappen (Universiteit van Roskilde) en is als senior onderzoeker verbonden aan het Hoger Instituut voor de Arbeid van de K.U.Leuven. Haar onderzoeksgebieden zijn armoede en sociale uitsluiting en vergelijkend welvaartsstatenonderzoek. Binnen deze onderzoeksdomeinen gaat haar interesse voornamelijk uit naar de uitkomsten voor migranten en vrouwen. Ann Morissens, Onderzoeksgroep Armoede en Sociale uitsluiting, HIVA-K.U.Leuven, Parkstraat 47, 3000 Leuven, e-mail: ann.morissens@hiva.kuleuven.be.

Tim Reeskens is licentiaat sociologie (KU Leuven) en master kwantitatieve onderzoeksmethoden (KU Brussel). Hij is verbonden aan het Centrum voor Politicologie (KU Leuven) en bereidt een doctoraat voor over de relatie tussen sociale cohesie, diversiteit en integratiebeleid. Zijn onderzoek verscheen recent in *Patterns of Pre-*

judice, Tijdschrift voor Sociologie, Ethische Perspectieven en de Gids op Maatschappelijk Gebied.

Marc Swyngedouw is hoogleraar aan de K.U.Leuven en directeur van het Instituut voor Sociaal en Politiek Opinieonderzoek (ISPO) en van het Institute of Political Sociology & Methodology (IPSOM).

Marc Swyngedouw, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Instituut voor Sociaal en Politiek Opinieonderzoek, Katholieke Universiteit Leuven, Parkstraat 45, 3000 Leuven, tel. + 32 (0)16 32 31 59, e-mail: marc.swyngedouw@soc.kuleuven.be.

Ann Trappers is verbonden aan de Onderzoekseenheid Interculturalisme, Migratie en Minderheden van de KULeuven (Faculteit Sociale Wetenschappen) en bereidt een doctoraat voor met als werktitel "Diversity and Social Cohesion in Belgium, Portugal and Sweden: the Impact of Policymaking in the case of Romanian Immigrants".

Masja van Meeteren (1978) is als promovenda verbonden aan de Amsterdamse School voor Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek (ASSR) en de vakgroep sociologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam. In het kader van haar promotieonderzoek naar irreguliere immigranten in Nederland en België is zij tevens aangesloten bij het European Research Centre on Migration and Ethnic Relations (ERCOMER) en het Europese netwerk IMISCOE (International Migration, Integration & Social Cohesion). Samen met Godfried Engbersen en Marion van San doet zij onderzoek naar irreguliere immigranten in België.

Inge Van Nieuwenhuyze is sociologe en verdedigde in 2007 haar doctoraatthesis aan King's College London. In haar studie van Senegambianse migratie naar Antwerpen en Barcelona probeert ze na te gaan hoe economische en politieke verschillen tussen beide steden de overlevings-, verblijfs- en mobiliteitsstrategieën van migranten kunnen beïnvloeden. Ze is vrijwillig medewerkster bij OASes, Universiteit Antwerpen (inge.vannieuwenhuyze@ua.ac.be).

Marion van San (1966) is als senior-onderzoeker verbonden aan het Rotterdams Instituut voor Sociaal wetenschappelijk Beleidsonderzoek (RISBO) van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zij studeerde sociologie en criminologie aan de Vrije Universiteit Brussel. In 1998 promoveerde zij aan de Universiteit van Amsterdam op het proefschrift *Stelen en Steken. Delinquent gedrag van Curaçaose jongens in Nederland*. Zij houdt zich vooral bezig met grootstedelijke vraagstukken, criminaliteit van etnische minderheden en illegaliteit en criminaliteit in Nederland en België. Momenteel doet zij samen met Godfried Engbersen en Masja van Meeteren onderzoek naar irreguliere immigranten in België.

Hanne Vandermeerschen is in 2006 afgestudeerd als sociologe aan de Universiteit Gent. Op dit moment vervolmaakt ze haar opleiding met een International Master in Social Policy Analysis (IMPALLA, KUL/CEPS).

Gerlinde Verbist is als senior onderzoeker verbonden aan het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck (Universiteit Antwerpen). Zij promoveerde in 2002 in de Toegepaste Economische Wetenschappen op een proefschrift met als titel 'An Inquiry into the Redistributive Effect of Personal Income Taxes in Belgium'. Gerlinde Verbist, Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck, Universiteit Antwerpen, Sint-Jacobstraat 2, 2000 Antwerpen, e-mail: gerlinde.verbist@ua.ac.be.

Lies Sercu (red.)

Omgaan met multiculturaliteit en religieus pluralisme in het onderwijs

ISBN 978 90 334 6617 5

156 blz.

€ 28,00 (excl. verzendingskosten)

We evolueren naar een multiculturele samenleving. De problemen die de samenleving kent, zoals bijvoorbeeld het samenleven van diverse culturen volgens gelijkwaardige standaards, komen binnen de schoolmuren versterkt tot uiting. Omgaan met multiculturaliteit vormt een toenemende uitdaging voor de secundaire school in het algemeen en voor het onderwijs in levensbeschouwelijke vakken in het bijzonder.

Met dit boek willen we elementen van antwoord aanreiken op diverse vragen als: Hoe kan de school bijdragen tot wederzijds respect en begrip tussen culturen? Hoe omgaan met de spanning tussen multiculturaliteit en de eigen identiteit? Welke rol kan de school spelen in het wegwerken van vooroordelen over racisme? Hoe kan de doorstroming van allochtone jongeren naar het hoger onderwijs worden bevorderd?

LIES SERCU is hoofddocent aan de Faculteit Letteren van de K.U.Leuven. Ze is gespecialiseerd in taalverwerving en taal & intercultureelheid.

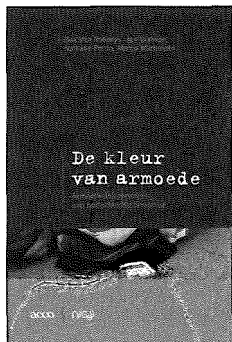

Uitgeverij Acco
 Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
 tel. 016/62 80 00
 fax 016/62 80 01
 e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Bea Van Robaeys, Jan Vranken, Nathalie Perrin, Marco Martiniello (red.)

De kleur van armoede

Armoede bij personen van buitenlandse afkomst

Personen van buitenlandse herkomst zijn achtergesteld op belangrijke domeinen zoals tewerkstelling, onderwijs en huisvesting. Betekent dit dat zij ook met een hoger armoederisico worden geconfronteerd?

In dit boek gaan de auteurs na of er sprake is van een ongelijke spreiding van het armoederisico volgens herkomst en hoe die er uitziet in België. Vooral personen van Marokkaanse of Turkse herkomst blijken een zeer groot armoederisico te hebben: ongeveer de helft van hen is inkomensarm.

Maar wat schuilt achter die cijfers? Meer inzicht in de specificiteit én gemeenschappelijkheid van armoedeprocessen en -situaties bij personen van Belgische herkomst en van buitenlandse herkomst is noodzakelijk.

Dit boek biedt een eerste zicht op de ervaringen van arme personen van buitenlandse herkomst in België. 'De kleur van armoede' biedt nieuwe informatie met een meerwaarde voor praktijkwerkers, politici, onderzoekers, studenten en alle andere geïnteresseerde burgers.

BEA VAN ROBAEYS is licentiate in de vergelijkende cultuurwetenschap en volgde een aanvullende studie in de internationale politiek. Zij is onderzoekster bij de de onderzoeksgroep Armoede, Sociale Uitsluiting en de Stad (OASes) van de Universiteit Antwerpen (UA).

JAN VRANKEN is socioloog en gewoon hooglearaar aan de Universiteit Antwerpen, waar hij de onderzoeksgroep OASes coördineert.

NATHALIE PERRIN is politicologe en onderzoekster bij het Centre d'Etudes de l'Ethnicité et des Migrations (CEDEM) van de Universiteit Luik.

MARCO MARTINIELLO is socioloog en directeur van het Fonds National de la Recherche Scientifique (FNRS). Hij leidt het Centre d'Etudes de l'Ethnicité et des Migrations (CEDEM) van de universiteit Luik.

Reeks: Sociale InZichten
ISBN 978 90 334 6705 9
138 blz.

€ 21,50 (excl. verzendingskosten)

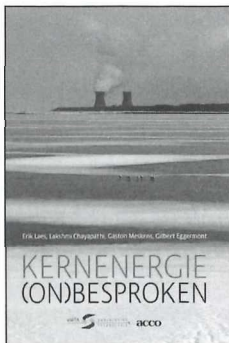

Uitgeverij Acco
Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
tel. 016/62 80 00
fax 016/62 80 01
e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Eric Laes, Lakshmi Chayapathi, Gaston Meskens en Gilbert Eggermont

Kernenergie (on)besproken

Geschiedenis van het maatschappelijk debat over kernenergie in België

In de aanloop naar de verkiezingen van juni 2007 stond de toekomst van kernenergie in België opnieuw maatschappelijk en politiek ter discussie. In dit boek gaan de auteurs op zoek naar de wortels van deze discussie, en volgen ze de evolutie van het nucleaire debat in België van de vroege keuze voor een nucleair programma in de naoorlogse periode tot de recente kiescampagne. Dit boek situeert deze evolutie ten opzichte van belangrijke historische gebeurtenissen of 'scharnierpunten' (zoals de impact van het ongeval in Tsjernobyl op het Belgische kernenergiebeleid), en analyseert ze aan de hand van drie parallelle assen die als een rode draad doorheen het boek lopen: de cultuurhistorische achtergrond, de beleidsinitiatieven en de argumentatie van diverse betrokkenen. De auteurs komen hierbij tot de merkwaardige conclusie dat er doorheen de Belgische nucleaire geschiedenis, afgezien van enkele pogingen op de politieke tribune en in het veld, en ondanks de duidelijke keuzes op het gebied van energieopties, nooit een echt gestructureerd maatschappelijk debat is gevoerd. Ten slotte staan de auteurs niet enkel stil bij het verleden maar formuleren ze ook reflecties bij de vormgeving van het

toekomstige energiedebat en de rol van kernenergie daarin.

ERIK LAES is doctor in de ingenieurswetenschappen (2006), en houder van aanvullende diploma's in de filosofie (1997) en milieukunde (1999) (K.U.Leuven). Momenteel werkt hij voor het Studiecencentrum voor Kernenergie (SCKCEN) te Mol.

LAKSHMI CHAYAPATHI heeft haar Bachelor of Science diploma in 'Earth Sciences' behaald aan de Open University (Groot-Brittannië) in 1994, en een Master in de 'Menselijke Ecologie' aan de VUB in 1996. Ze heeft sindsdien als onderzoekster gewerkt op het gebied van risicoperceptie, risicobeheer en -communicatie omtrent kernafval, radongas en kernfusie.

GASTON MESKENS is theoretisch fysicus (1990) en nucleair ingenieur (1994) en is sinds 1991 verbonden aan het Studiecencentrum voor Kernenergie (SCKCEN) te Mol.

GILBERT EGGERMONT studeerde kernfysica aan de U.Gent (1968) en behaalde in 1974 zijn doctoraat in dosimetrie en stralingsbescherming aan het 'Instituut voor Nucleaire Wetenschappen'. Momenteel doceert hij over kernenergie en stralingsbescherming in de Faculteit Geneeskunde van de VUB.

ISBN 978 90 334 6659 5

368 blz.

€ 35,00 (excl. verzendingskosten)

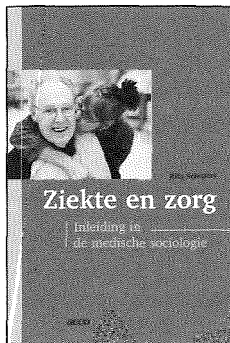

Uitgeverij Acco
Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
tel. 016/62 80 00
fax 016/62 80 01
e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Rita Schepers

Ziekte en zorg

Inleiding in de medische sociologie

bepaaldheid van ziekte, gezondheid en gezondheidszorg en in de medische sociologie.

RITA SCHEPERS is hoogleraar medische sociologie aan de faculteit Sociale Wetenschappen van de Katholieke Universiteit Leuven.

De sociale omgeving beïnvloedt mensen in hun waarneming, denken en doen. Dat geldt in algemene zin, maar in het bijzonder ook voor de verschijnselen van ziekte en zorg. Die verschijnselen omvatten meer dan lichamelijke ervaringen als pijn en lijden. In iedere samenleving en in iedere historische periode wordt op verschillende wijzen met ziekte en zorg omgegaan.

Enerzijds bepalen biologische factoren onze sociale mogelijkheden, anderzijds begrenst de sociale wereld waarin we als mens terechtkomen onze biologische mogelijkheden. We moeten daarvoor slechts de ziekte- en sterftecijfers in verschillende perioden en culturen vergelijken.

Deze derde uitgave is volledig herzien. Niet alleen werden de eerder behandelde onderwerpen geactualiseerd maar ook worden een aantal nieuwe onderwerpen behandeld zoals voorspellende geneeskunde, risico op ziek-zijn en geneticisering.

Ziekte en zorg is in de eerste plaats bedoeld voor hogeschool- en universiteitsstudenten, maar richt zich ook tot iedereen met interesse in de sociaal-culturele

ISBN 978 90 334 6618 2

224 blz.

€ 30,50 (excl. verzendingskosten)

Uitgeverij Acco
 Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
 tel. 016/62 80 00
 fax 016/62 80 01
 e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Gust De Meyer

Spelen in cyberspace

Ludologie voor het cybertijdperk

GUST DE MEYER is hoogleraar aan het Centrum voor Mediacultuur en Communicatietechnologie, Opleiding Communicatiewetenschappen, van de K.U.Leuven. Zijn vakgebied is populaire cultuur.

ISBN 978 90 334 6609 0
370 blz.
€ 29,50 (excl. verzendingskosten)

Mensen hebben altijd gespeeld. Het is echter pas in de tweede helft van de twintigste eeuw dat computers nieuwe mogelijkheden creëerden om zich in een spel uit te leven. Deze computerspellen of videogames deden al vlug een nieuwe entertainment-business ontstaan. Het is de samenhang tussen digitale techniek en games-business, samen ook nog eens gerelateerd aan de culturele context – denk aan ruimtespellen in het begin van het ruimtetijdperk – die historisch wordt verteld in dit boek. Komen ook aan bod: de markt, het productieproces, de socio-culturele impact van videogames – denk aan de geweldthematiek -, genre-indelingen en – belangrijk – de manieren om games te bestuderen. Terzake zal de strijd tussen ludologen en verhaalanalysten aan de orde komen. Naast videospellen in het algemeen, wordt ook een hoofdstuk gewijd aan het meest geliefde videospel aller tijden (Pac-Man), aan mobiel entertainment (over mobiel gamen, maar ook over de gsm) en aan digitaal speelgoed (en met name cyberknuffeldieren).

Uitgeverij Acco
Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
tel. 016/62 80 00
fax 016/62 80 01
e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Richtlijnen voor auteurs

Het Tijdschrift voor Sociologie publiceert Nederlandstalige bijdragen op het brede domein van de sociale wetenschappen. Het Tijdschrift publiceert zowel artikels (maximaal 10.000 woorden) als kortere onderzoeksnota's (ongeveer 3.000 woorden). Een onderzoeksnota focust op onderzoeksresultaten of -methoden, beschrijft de sociaal-wetenschappelijke relevantie en positie ervan en presenteert kernachtig de resultaten. Een artikel bespreekt theorie en voorgaand onderzoek, beschrijft en verantwoordt de gebruikte methode en de gegevens en draagt bij aan theorievorming, hetzij zuiver theoretisch hetzij door confrontatie van theorie(ën) en empirie. De artikels en onderzoeksnota's worden beoordeeld aan de hand van een anonieme peer review.

Artikels en onderzoeksnota's worden ingediend als elektronisch bestand (Microsoft Word). Met het oog op de anonieme peer review mag dit bestand geen enkele persoonlijke verwijzing bevatten. Het bestand omvat:

1. het eigenlijke artikel of de onderzoeksnota,
2. een abstract van maximaal 150 woorden,
3. een Engelstalige abstract (en titel) van maximaal 150 woorden,
4. Engelstalige trefwoorden (maximaal vijf).

In een tweede, afzonderlijke bestand worden voor elk van de auteurs volgende gegevens opgenomen:

1. naam,
2. personalia (maximaal 500 tekens),
3. contactgegevens (postadres, telefoonnummer, e-mailadres).

Beide bestanden worden gemaild naar tijdschrift@sociologie.be of naar de redactiesecretaris.

Praktische informatie

- Het artikel of de onderzoeksnota wordt ingediend als Word-bestand. De tekst staat in lettertype Times New Roman, lettergrootte 11, interlinie 1,5.
- De paragrafen worden enkel decimaal ingedeeld. Hoofdpargrafen krijgen de nummers 1, 2, enz.; subparagrafen krijgen de nummers 1.1, 1.2, enz. Indelen tot op maximaal drie niveaus.
- Tabellen en Figuren dienen apart en opeenvolgend te worden genummerd (Tabel 1; Figuur 1). Alle Tabellen en Figuren behoren een titel te dragen.
- Voetnoten dienen tot het absolute minimum te worden beperkt. Ze worden als eindnoten afgedrukt achteraan de tekst. In de tekst worden ze aangeduid door een Arabisch cijfer.
- Literatuurverwijzingen in de tekst gebruiken de auteur-jaartal-methode. In een lopende tekst wordt dat: "Merton (1957, 102) stelt dat ...". Een verwijzing buiten de tekst wordt: (Merton 1957, 102; Bellah e.a. 1985; Elster 1989a, 1989b). Bij publicaties van meer dan drie auteurs enkel de eerste auteur vermelden, gevolgd door e.a.
- De literatuurlijst wordt als volgt samengesteld:
 - Boek:
Merton, R. (1957), *Social Theory and Social Structure*. Glencoe: Free Press.
 - Artikel in bundel:
Rawls, J. (1982), Social Unity and Primary Goods, pp. 159-186 in A. Sen & B. Williams (eds.), *Utilitarianism and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press.
 - Artikel in tijdschrift:
Stolle, D. (1999), Onderzoek naar sociaal kapitaal: naar een attitudinale benadering, *Tijdschrift voor Sociologie*, 20(3-4), 247-281.
 - Heruitgave van een klassiek werk:
Tocqueville, A. de (1961 [1835]), *De la démocratie en Amérique*, t. I. Paris: Gallimard.
 - Website:
Myers, W. & C. Dyke (2000), *State of the Internet 2000*. Washington, D.C.: United States Internet Council (<http://usic.wsllogic.com/intro.html>).

Themanummer

Nieuwe migranten op zoek naar een beter bestaan

de redactie van Ive Marx en Erik Snel

SBIB

516767-1220

T-SOCIOL

Nieuwe migranten op zoek naar een beter bestaan

Erik Snel en Ive Marx

... en hun migratie-intenties. Een vergelijking tussen
... Nieuwe Lidstaten

| *Peter Ester en Didier Fouarge*

Arbeidsmigratie naar Europa. Een economische verklaring van
migratiestromen, 1980-2004

| *Bart Meuleman, Tim Reeskens, Ann Trappers en Marc Hooghe*

Naar een betere positie. Migratiedoelen en het belang van kapitaaloor
voor irreguliere migranten in Vlaanderen en Brussel

| *Masja van Meeteren, Godfried Engbersen en Marion van San*

Senegalese arbeidsmigratie naar Antwerpen: een levensloopenalyse

| *Inge Van Nieuwenhuyze*

Tussen hoop, angst en verving. De ervaringen en het welbevinden
van asielzoekers in de Belgische asielopvang

| *Hanne Vandermeersch*

Autochtone en allochtone Belgen over nieuwe migranten en mensen zond
wettig verblijf. Een kwalitatief onderzoek in Vlaanderen en Brussel

| *Aleidis Devillé, Marc Swyngedouw en Eva Jaspaert*

Wat draagt immigratie bij tot het ontvangstland? Methodologie en
internationale resultaten van een berekening van het budgettaire effect
van immigratie

| *Vincent Corluy en Gerlinde Verbist*

Socio-economische uitkomsten voor migranten in verschillende
welvaartsregimes

| *Ann Morissens*

Essay: 'Er is hier werk': hoe drijfveren van vrouwen de handel
ontmythologiseren

| *Ruth Hopkins*

